

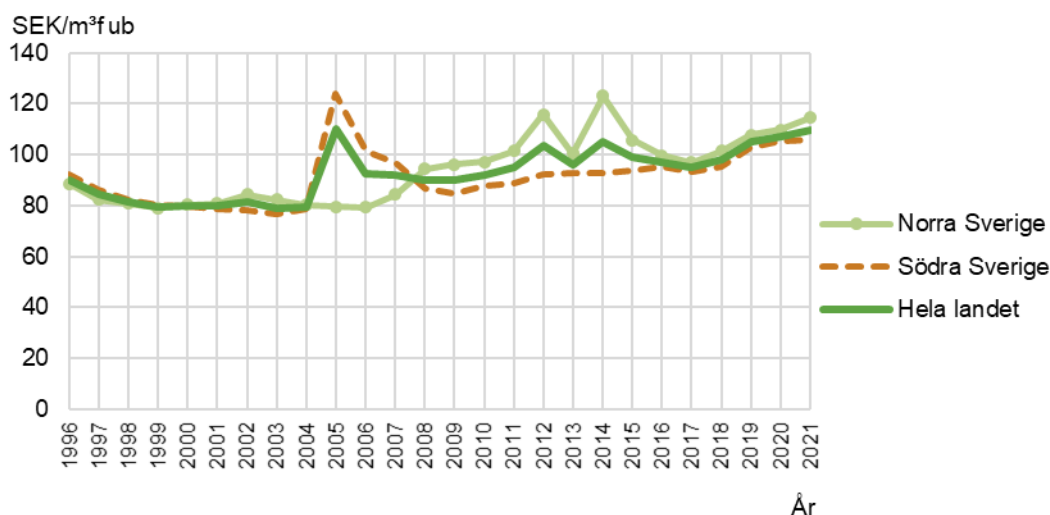
Kostnader i det storskaliga skogsbruket 2021

Det blev 2 procent dyrare att föryngringsavverka under 2021, visar statistik som Skogsstyrelsen och Skogforsk tagit fram. Kostnaderna har stigit varje år sedan 2017, totalt med 15 procent. Producentprisindex har stigit med 17 procent under samma period.

Kostnader för föryngringsavverkning

Kostnaderna för föryngringsavverkning låg relativt stilla fram till stormen Gudrun 2005 då kostnaderna steg kraftigt i södra Sverige. Från 2008 har kostnaden för föryngringsavverkning i norra Sverige varit högre än i södra Sverige. Mellan 2016 och 2020 har det varit relativt små skillnader mellan de två landsdelarna och kostnaderna har ökat 4 år i rad. Fram till år 2021 ökade kostnaden mer i norra Sverige än i södra. Kostnaden för föryngringsavverkning i genomsnitt för hela landet var 109 kronor per fast kubikmeter under bark (m³f ub).

Figur 1. Kostnader (SEK/m³f ub) för föryngringsavverkning i löpande priser

Källa: Skogsstyrelsen och Skogforsk

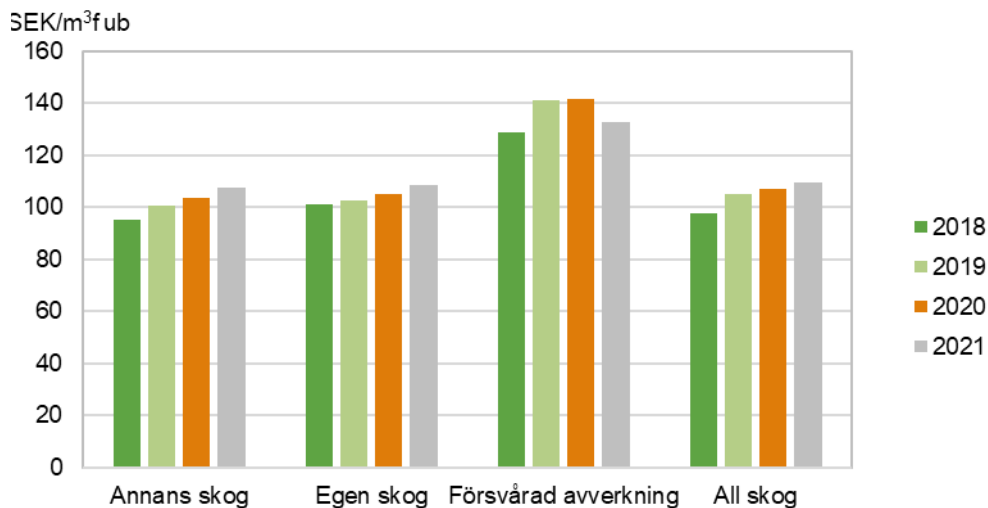
I kostnaden för föryngringsavverkning ingår avverkning, skotning (transport av virket från skogen till bilväg) och omkostnader. Omkostnader avser poster gemensamt för flera avverkningstrakter, till exempel flyttning av maskiner. Kostnaderna avser en volymvägd kostnad för avverkning.

Egen, annans och försvårad avverkning

Statistiken finns uppdelad på kostnader för avverkning i egenägd skog, annans skog samt försvårad avverkning till följd av skadad skog. Skillnaderna i kostnader för egen och annans skog är generellt små medan den försvårade avverkning är dyrare.

Den genomsnittliga kostnaden för föryngringsavverkning påverkas av att det är mer kostsamt att avverka i skadad skog. Skador som mäts samlat i denna statistik är till exempel brand, storm, insekt- och svampangrepp. Under 2021 var den försvårade avverkningen omkring 22 procent dyrare i skadad skog jämfört med ordinarie föryngringsavverkning i skog som inte är skadad. Från 2018 till 2019 steg kostnaden för den försvårade avverkningen med cirka 9 procent. Under 2019 förekom både stormen Alfrida och angrepp av granbarkborre. År 2020 fortsatte angreppen av barkborre och kostnaden för försvårad avverkning var i samma nivå som året innan. Till 2021 så minskade kostnaden för försvårad avverkning till 133 kr per m³f ub.

Figur 2. Kostnader (SEK/m³f ub) för föryngringsavverkning i egen och annans skog, samt för försvårad avverkning, hela landet, 2018-2021

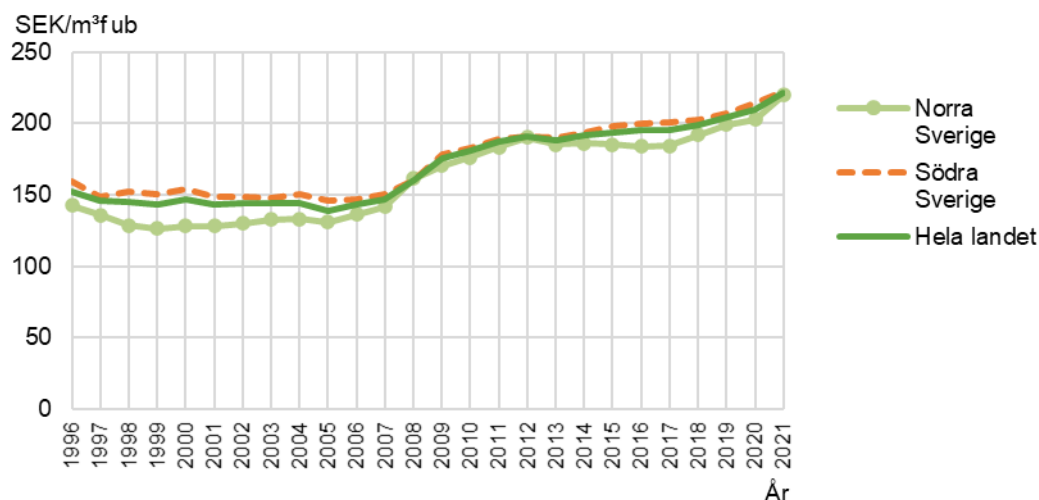
Källa: Skogsstyrelsen och Skogforsk

Kostnader för gallring

Eftersom de utgallrade träden har en mindre stamvolym och den avverkade volymen per hektar är lägre i gallring, betyder det också att kostnaden per kubikmeter är nästan dubbelt så hög som för föryngringsavverkningen. Gallringskostnaderna var relativt oförändrad fram till 2006. Därefter ökade kostnaderna med totalt 50 kronor per m³f ub fram till 2012. Den efterföljande perioden 2012 till 2020 ökade gallringskostnaderna med cirka 20 kronor per m³f ub. Generellt har gallringskostnaderna varit något lägre i norra Sverige än södra Sverige. Det är även en jämnare kostnadsutveckling än föryngringsavverkningen som varierar mer vissa årtal. Kostnaden för gallring i hela landet år 2021 var 221 kr per m³f ub.

Figur 3. Kostnader (SEK/m³f ub) för gallring i löpande priser

Källa: Skogsstyrelsen och Skogforsk

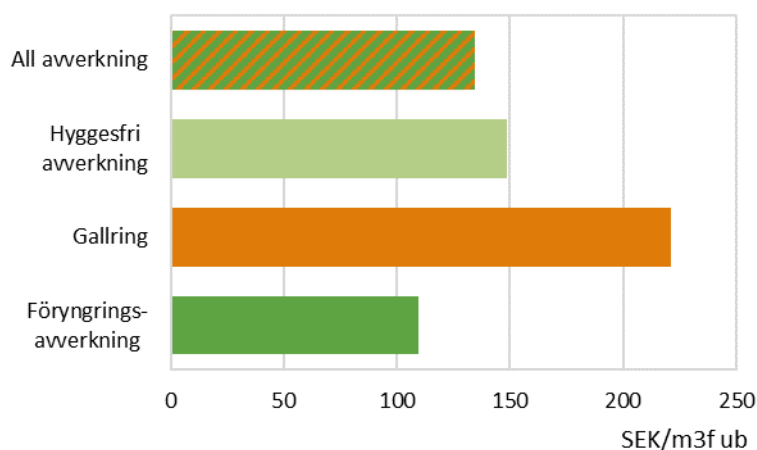

I gallringskostnaden ingår avverkning, skotning och omkostnader fram till bilväg. Kostnaderna för gallring avser liksom för föryngringsavverkning ett volymvägt genomsnitt, även kostnader för avverkning av storm- eller brandskadad skog ingår.

Hyggesfritt

För första gången har kostnaderna för hyggesfri avverkning undersökts. Eftersom det fortfarande är relativt liten volym som avverkas hyggesfritt i det storskaliga skogsbruket, samt att det är första gången det undersöks, finns en större osäkerhet vad gäller kostnaden för hyggesfri avverkning än föryngringsavverkning och gallring. Det finns flera hyggesfria metoder som plockhuggning, luckhuggning, blädning m m vilket även bidrar till att skattningen blir en generalisering.

Figur 4. Kostnader (SEK/m³f ub) hyggesfritt och andra avverkningar, 2021

Källa: Skogsstyrelsen och Skogforsk

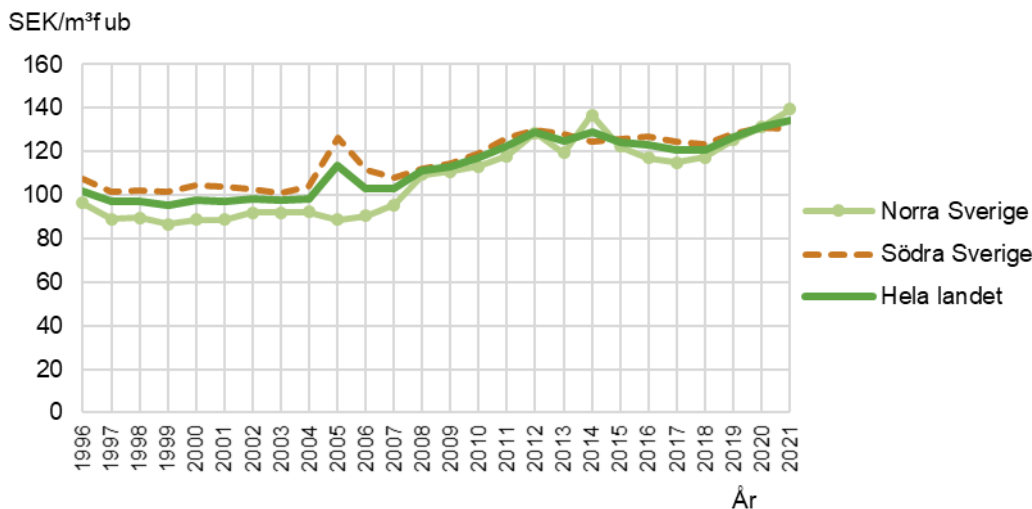
Hyggesfri avverkning kostade 149 kr per m³f ub under 2021, att jämföra med nästan 109 kr för föryngringsavverkning och 221 kr för gallring. Kostnaden för hyggesfria metoder är alltså närmare föryngringsavverkning än gallring under 2021, men något högre än genomsnittet för alla avverkningstyper som var över 134 kr per m³f ub.

Kostnader för all avverkning

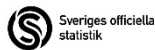
Kostnaderna för all avverkning är ett volymvägt genomsnitt för både föryngringsavverkning och gallring som redovisats ovan. Även här syns påverkan av stormen Gudrun år 2005. Från år 2007 och framåt har kostnaderna trendmässigt ökat.

Eftersom skattningarna är volymvägda kan till exempel genomsnittet för all avverkning minska ett år när både kostnaderna för gallring och föryngringsavverkning ökar om volymsandelen föryngringsavverkning ökar, eftersom föryngringsavverkning är mindre kostsamt per kubikmeter än gallring. Den genomsnittliga kostnaden för all avverkning är betydligt närmare föryngringsavverkningen än gallringen. Det beror på att det är mycket större volymer som föryngringsavverkas än gallras varje år. Den volymvägda kostnaden för all avverkning och hela landet år 2021 var 134 kr per m³f ub.

Figur 5. Kostnader (SEK/m³f ub) för all avverkning i löpande priser

Källa: Skogsstyrelsen och Skogforsk

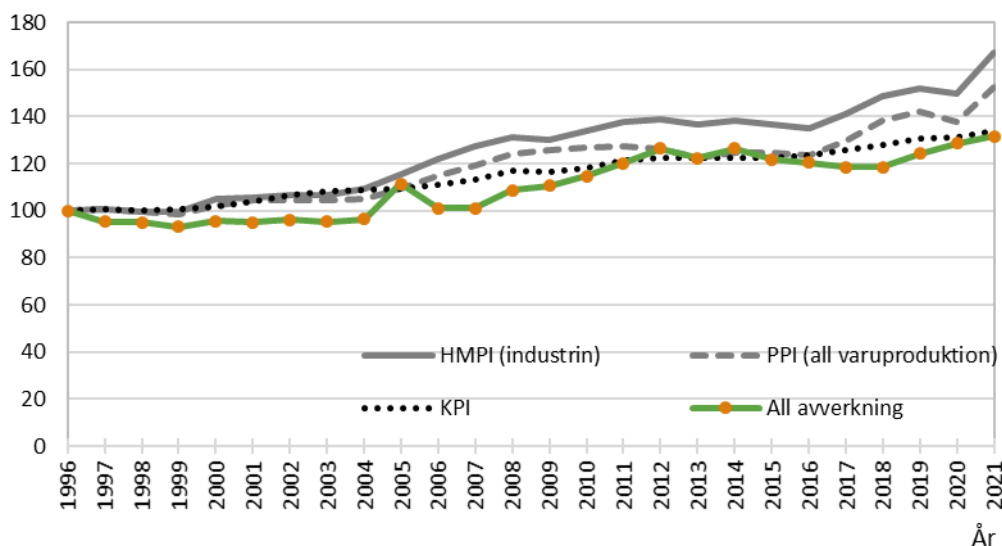
Kostnaderna och inflationen

Avvecklingskostnaderna kan sättas i relation till den övriga prisutvecklingen i ekonomin för att bättre ta hänsyn till inflationen. Nedan väljs tre indexserier ut som jämförelse.

Konsumentprisindex (KPI), som är den officiella uppskattningen av inflationen.

Producentprisindex (PPI), som visar prisutvecklingen i producent och importledet, i figur 6 enbart för varuproduktionen. Hemmamarknadsindex (HMPI), som mäter prisutvecklingen för produkter producerade av svenska företag för försäljning i Sverige, i figur 6 nedan enbart för industri och mineralproduktion exklusive livsmedelsproduktion.

Figur 6. Indexserier med prisutvecklingen med basår 1996=100

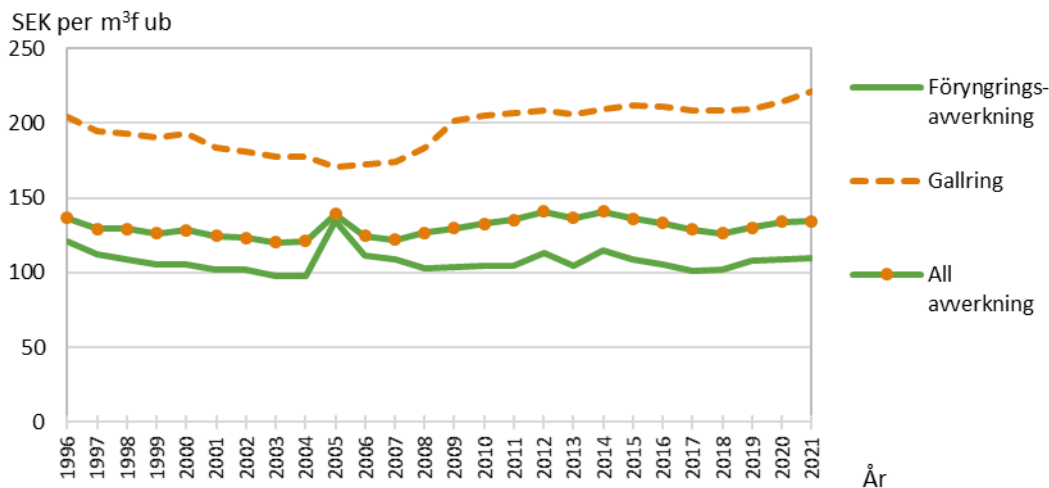

Källa: SCB och Skogsstyrelsen

I figur 6 ovan har basåret för de tre indexserierna satts till 1996. Därtill finns också det nationella genomsnittet för all avverkning (både för yngning och gallring) i löpande priser som indexerats med samma basår. De två indexserierna som mäter priser i producentledet har en större ökning än konsumentpriserna under tidsperioden i figuren. Ökningen som syns i producentpriserna under 2021 berodde till stor del på högre elpriser, där industrin är mer beroende av el än skogsbruket. Konsumentpriserna har en mer stabil men ökande utveckling, totalt mellan 1996 och 2021 så ökade KPI med 34 procent. Avverkningskostnaderna ökade med 32 procent under samma period.

Figur 7. Avverkningskostnaderna i fasta priser, 2021 års prisnivå

Källa: Skogsstyrelsen och Skogforsk

I figur 7a finns en omräkning till fasta priser med hjälp av KPI till 2021 års prisnivå. Kostnaderna för för yngningsavverkning hade en nedåtgående trend fram till stormåret 2005 och gallringen fram till 2007 efter justering görs för inflationen. 2008 och 2009 ökade kostnaden för gallring utan att motsvarande skedde för för yngningsavverkningen. Trots perioder av nedgång och uppgång i kostnaderna så ligger kostnaderna för för yngningsavverkning under 2021 marginellt lägre än 1996 i fasta priser. Kostnaden för gallring har ökat med ca 10 procent under perioden.

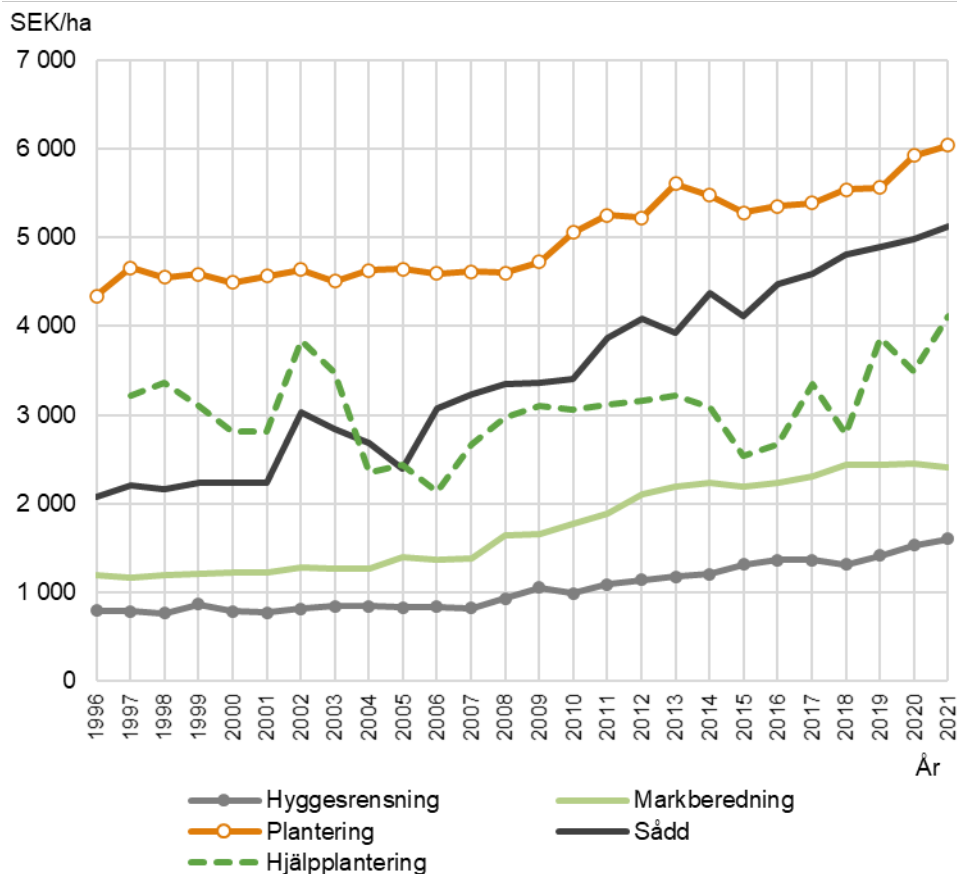
Kostnader för skogsvård

Kostnaderna för skogsvård innefattar åtgärderna: hyggesrensning, markberedning, plantering, sådd, hjälpplantering, röjning, gödsling och kalkning, hyggesbränning och underväxtröjning. Uppgifterna är arealvägda och avser utförda åtgärder i egen skog.

Trendmässigt är kostnadsutvecklingen stigande för skogsvårdsåtgärderna men vissa av åtgärderna som hyggesbränning, gödsling, hjälpplantering och sådd har en mer varierande utveckling. De vanligaste åtgärderna som plantering, hyggesrensning och röjning har en stabilt ökande trend sedan flera år tillbaka medan kostnaden för markberedning har legat stabil eller minskat något.

De mest kostsamma åtgärderna är plantering och sådd som kostar ungefär 6 040 kr per hektar respektive 5 120 kr per hektar. Hyggesrensning har lägst kostnad per hektar, drygt 1 600 kr medan röjning, gödsling och markberedning alla kostar mellan 2 300 och 2 800 kr per hektar.

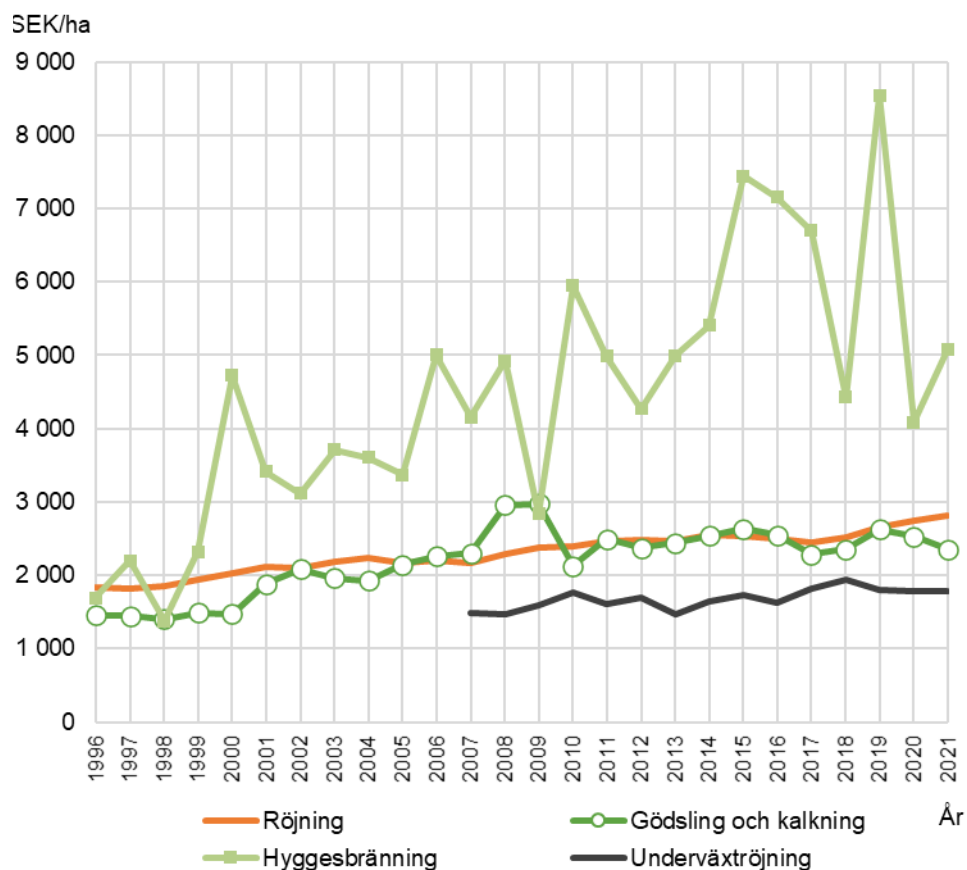
Figur 8a. Kostnader (SEK/ha) för skogsvårdsåtgärder för hela landet i löpande priser

Källa: Skogsstyrelsen och Skogforsk

Figur 8b. Kostnader (SEK/ha) för skogsvårdsåtgärder för hela landet i löpande priser

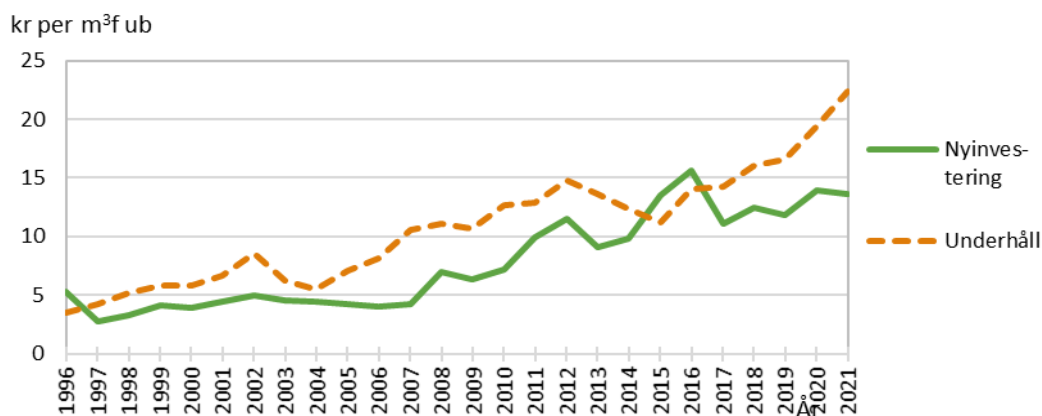

Källa: Skogsstyrelsen och Skogforsk

Kostnader för skogsbilvägar

Skogsstyrelsen och Skogforsk undersöker även kostnaden för nybyggnad/upprustning samt underhåll av skogsbilvägar. Undersökningens uppgiftslämnare har svårt att ange vägsträckor i km och de kostnader som rapporteras sätts därför i relation till volymen sålt virke. Kostnaderna kan variera över åren men trenderna är stigande kostnader per kubikmeter sedan 2004 för underhåll och från 2007 för nyinvestering. Särskilt kostnaden för underhåll har ökat kraftigt de senaste åren, en ökning på nästan 60 procent sedan 2017.

Figur 9. Kostnader (SEK/m³f ub) för nyinvestering och underhåll av skogsbilvägar 1996-2021

Källa: Skogsstyrelsen och Skogforsk

Så gör vi statistiken

Undersökningen genomförs av Skogforsk och Skogsstyrelsen. Skogforsk samlar in data från de tillfrågade företagen i enkätform. Deltagandet i undersökningen är frivilligt.

Uppgifterna samlas in på landsdelsnivå, vilket innebär att de företag som har verksamhet i flera landsdelar får lämna in flera enkäter. Redovisningen av resultatet görs för norra och södra Sverige då uppdelning på landsdelar medför risk för röjande.

Undersökningen är en totalundersökning av de cirka 80 största skogsägarna och

virkesköpande företagen. Dessa har ett eget markinnehav på cirka 11 miljoner hektar produktiv skogsmark i Sverige. Detta motsvarar ungefär 91 procent av all produktiv skogsmark som ägs av andra än enskilda markägare.

Samtliga skattningar är volymvägda genomsnitt av antingen m³ ub eller hektar. Det innebär att observationer (kostnader) med större tillhörande volym/hektar då också har större betydelse för skattningen.

Läs mer om undersökningen [Skogsstyrelsen - Kostnader i det storskaliga skogsbruket](#)

Definitioner

Storskaligt skogsbruk definieras i den här undersökningen som ägande av mer än 16 000 hektar eller årlig avverkning av mer än 50 000 kubikmeter fast massa under bark.

Drivning omfattar föryngringsavverkning och gallring samt utforsling (skotning) av virke till skogsbilväg.

Föryngringsavverkning avser avverkning i syfte att åstadkomma ny skog genom skogsodling eller naturlig föryngring.

Gallring avser beståndsvårdande utglesning av skog med tillvaratagande av virke.

Skogsvård avser åtgärder på egen skogsmark.

Hyggesrensning avser areal som har åtgärdats i samband med föryngringsavverkning.

Markberedning avser separat åtgärdad areal före plantering, självföryngring eller sådd. Markberedning i direkt samband med maskinell sådd eller maskinell plantering medräknas i den åtgärden.

Sådd, plantering och hjälpplantering avser både första åtgärden och upprepning på sammanhängande arealer efter skada. Fläckvis hjälpplantering i mindre omfattning kan inkluderas i omgivande plantering. Både kostnaden för plantorna eller fröna och själva planteringen eller sådden ingår.

Röjning omfattar åtgärds kostnad för all utförd plant-, ungsogs- och lövröjning.

Gödsling och kalkning avser åtgärder utförda på skogsmark och torvmark i syfte att öka skogsproduktionen eller förbättra marktillståndet. Uppgiften avser den sammanlagda kostnaden för gödningsmedel och utförande.

Hyggesbränning avser både naturanpassad och markberedande bränning.

Norra Sverige avser norra och södra Norrland.

Södra Sverige avser Svealand och Götaland.

Statistiken är producerad av Skogsstyrelsen som ansvarar för officiell statistik inom området.

Produktnummer: JO0307. Serie: JO – Jordbruk, skogsbruk och fiske.

Utkom den 21 juni 2022

Kontakt: Sebastian Constantino E-post: sebastian.constantino@skogsstyrelsen.se